

BARABÁS T. JÁNOS ELEMZŐ AZ ÚJABB SCHENGENI FIASKÓRÓL, ROMÁNIA CSATLAKOZÁSI ESÉLYEIRŐL

„Nem a román diplomácián múlt a kudarc”

Az, hogy Románia ezúttal sem csatlakozhatott a belső határ-ellenőrzés nélküli schengeni övezetbe, nem tekinthető a román diplomácia kudarcának – jelentette ki a Krónikának Barabás T. János, a Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető elemzője. A kolozsvári születésű, diplomataként korábban Romániában és Moldovában is szolgáló szakértő szerint a csatlakozás érdekében Romániának átláthatóbbá kellene tennie a határvédelmet.

» BALOGH LEVENTE

Nem a román diplomácián múlt a schengeni felvétel elhalasztása – jelentette ki a Krónikának Barabás T. János, a budapesti a Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető elemzője, akít az újabb fiaskó okairól és lehetséges hatásairól kérdeztünk.

Barabás T. emlékeztetett: Románia felvételét leginkább az osztrák belügyminiszter ellenezte, a fő kifogás a migrációban lévő tranzitszerep volt. „Ez utóbbit a román hatóságok tagadták, hiszen a fő migránsút vonal a Nyugat-Balkánon van, Szerbia, Horvátország, Szlovénia felé. Az ukrajnai háború miatt is a fekete-tengeri embercsempészet megszűnt. Ezt a magyar hatóságok is igazolni tudják, a magyar–román közös határon viszonylag kevés szökési kísérlet volt, csökkenő tendenciában az elmúlt évekhez képest. A román határvédelem nem tökéletes, persze, de megfelel a schengeni normáknak, itt elsősorban technikai feltételekről van szó. A határforgalom adatai is megfelelően di-

Vétő. Az elemző szerint nem Románián múlt, hogy a belügyminiszterek nem hagyták jóvá a csatlakozását

gitalizáltak, az EU tagállamai jól ismerik. Az is fontos, hogy az EU ez ősszel megszüntette Románia monitorozását az együttműködési ellenőrzési mechanizmus (CCM) keretében, ami azt jelenti, hogy az igazságügyi és adminisztrációs reformokat kielégítőnek tartják – tehát Ausztria egyedül maradt kifogásaival” – hangsúlyozta.

Felvetésünkre, hogy ezek szerint a kudarc csakis az osztrák belpolitikán múlott, kifejtette: ő sem érti az osztrák döntést, valószínűleg belpolitikai okai is lehetnek, a felmérések szerint az osztrákok nagy része tart egy migránsinváziótól, és a kormányuk népszerűséget kereshet.

Kérdésünkre, mit tehet Románia a csatlakozás érdekében, illetve mennyiben segíthet az osztrák álláspont megpuhításában, hogy

hisztérikus ösztűz zúdul mindenre, ami osztrák, beleértve a gazdasági érdekeltségeket is, a külügy pedig bekérte az osztrák nagykövetet, az elemző rámutatott: segítene a román érdekeken, ha átlátszóbbá tennék a határvédelem ügyét, bemutatnák a nyilvánosságban a tényeket. „Javítani lehetne például a temesvári migránstábor állapotán, ez utóbbiról többször írt nem hízelgő módon a sajtó. Előítéleteket lehetne így cáfolni. Ausztria a negyedik-ötödik legnagyobb befektető Romániában, így például a Petrom tulajdonosa az OMV, furcsa számomra, hogy az osztrák cégek nem lobbiztak hatékonyabban, hiszen nekik is érdekük a schengeni bővítés. A román felháborodás érthető, más államban is ez jelenne meg, de azt hiszem, hamar csillapodnak az

» „A román felháborodás érthető, más államban is ez jelenne meg, de azt hiszem, hamar csillapodnak az osztrákellenes kedélyek, hiszen a románok nagyra tartják Ausztriát, kultúráját, gazdaságát.”

osztrákellenes kedélyek, hiszen a románok nagyra tartják Ausztriát, kultúráját, gazdaságát. Maradnak a nacionalisták, akik szerint már Avram Iancu is megmondta, hogy Bécs huncut. Az, hogy Bogdan Aurescu bekérte az osztrák nagykövetet, rutinjárás, hivatalos magyarázatra van szükség” – emelte ki.

Kérdésünkre, miszerint várható-e ennek nyomán az euroscepticizmus, a szélsőséges erők erősödése, Barabás T. János kifejtette, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) máris románellenes összeesküvéseket vél látni, de összességében nem hiszi, hogy lényegileg változtat az elutasítás a román belpolitikai képleten, mert már rövid távon csak felveszik Romániát.

Felvetésünkre, hogy számíthatunk-e arra, hogy a figyelem elterelése miatt a magyarokat tesz meg bűnbakká, amiért Magyarország az elhangzott vádak szerint „átengedi a migránsokat Ausztriába, emiatt marasztalták el Romániát”, illetve amiért az SZNT a kisebbségi ügy rendezetlenségére figyelmeztette az EU-s illetékeseket a schengeni szavazás kapcsán, az elemző rámutatott: az SZNT nem fontos tényező ebben a folyamatban. „Magyarország és Ausztria között csak szűrőpróbaszerű határellenőrzés van, tehát ha valaki bejut Magyarországra, jó eséllyel tovább is megy. Magyarországot a szokásos román politikai szegmens támadja ebben az esetben, „ha van sapkánk, ha nincs”. Talán a magyar kormányzat is nyilatkozhatna arról, hogy Magyarország komoly segítséget ad szomszédjának a schengeni csatlakozásban” – hívta fel a figyelmet a Krónikának nyilatkozva Barabás T. János.

A schengeni elutasítás megerősíti az euroszeptikus áramlatot

» PATAKY ISTVÁN

A horvátok nem olyan félnékek és megalázkodók, ezért vannak most a schengeni övezeten belül – fogalmazott egy Ausztriában élő román szakértő, bírálva a román diplomáciát. Az elemzők szerint Bécs zsarolni próbálta az Európai Uniót, és kizárólag belpolitikai számításokat helyezett előtérbe a schengeni elutasításkor.

Az illúziók ideje lejárt – foglalta össze sommásan a schengeni bővítés kapcsán történeteket Daniela PISOIU. A immár egy évtizede Ausztriában élő, a Nemzetközi Ügyek Osztrák Intézetének tudományos főmunkatársaként tevékenykedő szakértő a Libertatea portálnak azt mondta, véget kell vetni az alázatos román hozzáállásnak. „Nem vagyunk másodrendű állampolgárok. Ugyanolyan jogaink vannak, mint bármely más EU-tagállamnak. Meg kell értenünk, hogy nem vagyunk ab-

ban a helyzetben, hogy könyörögjünk. Egyenrangúak vagyunk Ausztriával, és ennek megfelelően kell viselkednünk. A horvátok nem olyan félnékek és megalázkodók, ezért vannak most a schengeni övezeten belül” – fogalmazott az elemző.

PISOIU úgy véli, az osztrák kormány Románia és Bulgária csatlakozásának kérdésével zsarolta az EU-t, hogy az valamilyen megoldást találjon a migránsproblémára. „Ezért javasolták, hogy várjunk tavaszig. A zsarolás lényege: ha sikerül csökkenteni a bevándorlók számát, jóváhagyjuk Schengen kibővítését” – mondta a nemzetközi kapcsolatok szakértője. Szerinte Romániának ugyanazt a fegyvert kell használnia, mint Ausztriának: a zsarolást. „A gazdasági érdekek fontossága óriási Ausztriában, ezt meg kell értenie Romániának. Tehát kifejezetten ajánlatos gazdasági téren lépéseket tenni” – mondta Daniela PISOIU.

Cristian PIRVULESCU politológus úgy látja, Ausztria veszélyes precedenst teremtett, amikor az európai napirendet egy állam választási programjához igazította. Az elemző az Adevarulnak azzal magyarázta a bécsi elutasítást, hogy közelgő osztrák önkormányzati választásokon az egyetlen olyan kérdés, amely alapvetően befolyásolhatja az eredményeket, az a migráció. „A Romániával való szembeszegüléssel Nehammer hős lett, migrációellenes harcos” – hangsúlyozta PIRVULESCU. Mint mondta, a döntés csalódást jelent a románoknak. „Ez megerősíti az euroszeptikus áramlatot, ami azt jelenti, hogy a szélsőséges és Európa-ellenes pártok megpróbálják a történelemet erőteljesen kihasználni” – érvelt a politológus. Megjegyezte: a PSD megpróbálja a teljes felelősséget az európai jobboldalra hárítani.

Gát Ákos Bence, a budapesti Nemzeti Köszolgálati Egyetem

» „Meg kell értenünk, hogy nem vagyunk abban a helyzetben, hogy könyörögjünk. Egyenrangúak vagyunk Ausztriával, és ennek megfelelően kell viselkednünk. A horvátok nem olyan félnékek és megalázkodók, ezért vannak most a schengeni övezeten belül” – fogalmazott az elemző.

kutatója az Infostart portálnak azt mondta, különbség lehet az országvezetők hivatalos kommunikációja és a belpolitikai motivációk között. „A migráció vagy a bűnözés gondot okoz Ausztriában és Hollandiában is, ezzel (a Románia, illetve Bulgária elleni döntéssel – a szerk. megj.) próbálják meg a döntéshozók bizonyítani, hogy tesznek valamit az ügy érdekében, és nem engednek be a schengeni zónába további tagállamokat, amelyek veszélyeztethetnék a saját, otthoni biztonságukat” – mondta a szakértő. Úgy látja, az uniós tagállamok között az ügy feszültséget kelthet, mivel szolidaritási kérdéstről is van szó, Gát Ákos Bence kiemelte: Magyarország érdeke az, hogy az Unió, illetve a schengeni övezet külső határai ne az ország határainál legyenek, hanem minél távolabb, hiszen akkor az érintett államoknak kell erősíteni a határvédelmet.